

ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ПРИРОДНИХ ЗОН АФРИКИ

ЗГАДАЙТЕ!

- Що таке природна зона?
- Які ви знаєте природні зони?

Природні зони Африки розташовані майже симетрично по обидва боки від екватора. Зона вологих екваторіальних лісів змінюється зоною перемінно-вологих лісів, що поступово переходять у савани, а ті — у тропічні напівпустелі та пустелі. На крайніх півночі і півдні материка поширені твердолисті ліси та чагарники.

Зони вологих вічнозелених екваторіальних лісів.

Зона вологих вічнозелених екваторіальних лісів (*гілеї*) (8% території Африки) розташовані в западині Конго й на узбережжі Гвінейської затоки на північ від екватора. Клімат жаркий і рівномірно вологий. Упродовж року майже щодня випадають дощі. Ґрунти малородючі *червоно-жовті*. Ліси ростуть ярусами (перегляд мал.68). Цінна деревина: ебенове, червоне та залізне дерево, пальми, каучуконоси. Тварини: карликові бегемоти, окапі (родичі жирафа), горили, леопард.

Епіфіт – рослина, що росте на іншій рослині й використовує останню як опору.

Ендемік – від тварин або рослин, що трапляється тільки на обмеженій території.

Мангри – зарості вічнозелених дерев і кущів на узбережжі морів або в гирлі річок, що затоплюються під час припливів.

Зони саван і рідколісся.

Розташування в субекваторіальному поясі наявність посушливого періоду. Саванни (40% території Африки) – своєрідний тропічний лісостеп, де трав'яний покрив є основою рослинності. Ґрунти – *червоно-бурі*, більш родючі, ніж ґрунти вологих екваторіальних лісів. Рослини (мал.70) пристосувалися до певних територій. Водиться велика кількість травоядних тварин (мал.71). Хижаки: лев, гієна, гепард. У водоймах живуть бегемоти, крокодили, на берегах річок і озер гніздяться численні птахи.

Вузька перехідна смуга (400км) від саван до пустелі Сахара носить назву Сахель.

Зони пустель і напівпустель.

Розташування у тропічних поясах Африки. У Північній Африці – Сахара.

На півдні тропічні пустелі панують у западині Калахарі. Опадів більше, ніж у Сахарі. Берегові тропічні пустелі (західне узбережжя материка): на півночі Африки – це пустеля Західної Сахари, на півдні – пустеля Наміб. Характерність: висока сухість повітря, висока денна (+50°C) і низька вночі (+10°C) температура; пилові та піщані бурі; дощі випадають рідко. Рослинність бідна, тварини – антилопи, плазуни, верблюди, скорпіони, павуки, комахи, шакали, гієни. У пустелях господарська діяльність зосереджена лише в оазисах.

Сахара — найбільша пустеля на Землі і займає 30 % площі всієї Африки.

<http://surl.li/urvwld>

Пустеля Наміб - мовою народу нама її назва означає «місце, де нічого немає». Надзвичайно суха (лише 10–15 мм опадів за рік) і до сьогодні практично незаселена.

<http://surl.li/urvvr>

Оазис – вкрите рослинністю місце в пустелі, де є вода. Найбільший оазис світу у Марокко (77000км²)

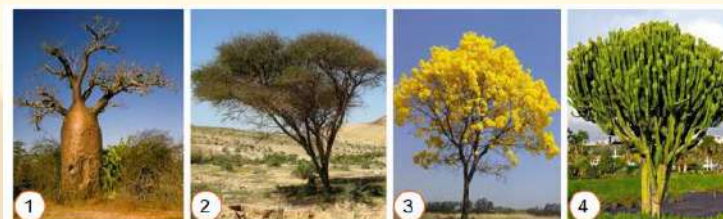
Верхній ярус складається з окремих гігантських дерев висотою 50–55 м, крони яких не зникаються.

Дерева **середнього ярусу**, висотою 20–30 м, утворюють зімкнутий намет. У цьому ярусі сконцентрована основна маса ліан.

Висота дерев **нижнього ярусу** не перевищує 20 м, розвиток цього ярусу залежить від освітленості.

Чагарникова рослинність (4–6 м).

Трав'яниста рослинність до 0,8 м.

Мал. 70. Рослини зони саван: баобаб (1), зонтична акація (2), міміза (3), деревоподібний молюшай (4)

Мал. 71. Тварини зони саван: носоріг (1), слон (2), зебра (3), жирафи (4)

Зони субтропічних твердолистих вічнозелених лісів і чагарників.

Розташування: край півночі й край півдня материка, в областях із середземноморським субтропічним кліматом. Ґрунти – *коричневі*. Рослинність: африканські види дуба й бука, дика маслина, сунічне дерево, карликові пальми, кипариси. Тварини є копитні, плазуни та мавпи, серед яких – безхвоста макака. На Ефіопському нагір'ї під саванами формуються родючі ґрунти. Цей пояс є батьківщиною цінних с/г культур – кави, пшениці, жита, проса. Найвищі вершини материка укриті вічними снігами та льодовиками (Кенія, Кіліманджаро і тд.)

Завдання 1
Перевір себе, виконай вправу
<https://learningapps.org/2089221>

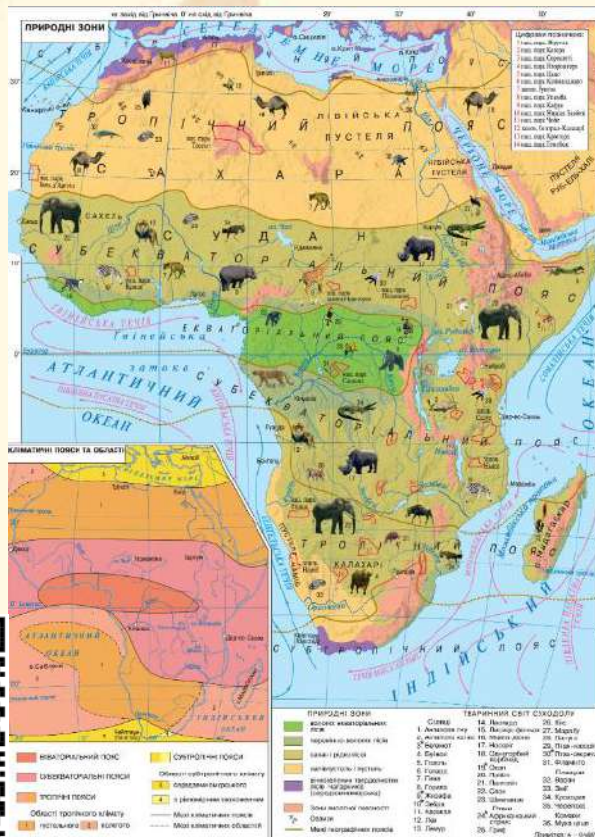
Завдання 2
Перевір себе, виконай вправу
<https://learningapps.org/3983149>

Завдання 3
Для перевірки знань
пройдіть тестування за посиланням
<https://vseosvita.ua/test/start/qug449>
Або відскануйте QR-код за допомогою смартфона:

Посилання на карту
<http://surl.li/urvzh>

ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ПРИРОДНИХ ЗОН АФРИКИ

ДЖЕРЕЛА

1. Відео «Природні зони Африки» за <http://surl.li/ursdq>
2. Відео «Цікаві факти про пустелю Сахара» <http://surl.li/urvwd>
3. Відео «Цікаві факти про пустелю Наміб» <http://surl.li/urvvr>
4. <https://learningapps.org/2089221>
5. <https://learningapps.org/3983149>
6. <https://vseosvita.ua/test/start/qug449>
7. Фізична карта «Природні зони Африки» <http://surl.li/urvzh>

